

HOMILADOR AYOLLARDA ANEMIYANING KECHISHI

Samarova Munira Adxamovna

Akusherlik va ginekologiya ,oilaviy tibbiyotga ginekologiya kafedrası ikkinchi kurs magistranti

Ismoilova Madina Rasuljon qizi

Akusherlik va ginekologiya ,oilaviy tibbiyotga ginekologiya kafedrası ikkinchi kurs magistranti

Xurmatova Dilya Adashevna

Akusherlik va ginekologiya ,oilaviy tibbiyotga ginekologiya kafedrası mudiri

Annotatsiya: Ayollar jinsiy a'zolari yallig'lanish kasalliklari zamonaviy ginekologiyaning dolzarb muammolaridan biri hisoblanadi. Ushbu kasalliklar reproduktiv yoshdagi ayollar orasida keng tarqalgan bo'lib, reproduktiv salomatlikka salbiy ta'sir ko'rsatadi. Kasalliklarning asosiy etiologik omillari bakterial, virusli va zamburug'li infeksiyalar bo'lib, ular yallig'lanish jarayonlarining rivojlanishiga sabab bo'ladi. O'z vaqtida tashxis qo'yilmagan va davolanmagan holatlar surunkali yallig'lanish, bepushtlik, ektopik homiladorlik hamda boshqa asoratlarning rivojlanishiga olib kelishi mumkin. Mazkur tezisda ayollar jinsiy a'zolari yallig'lanish kasalliklarining etiologiyasi, klinik belgilari, diagnostikasi, davolash va profilaktika masalalari yoritilgan.

Kalit so'zlar: ayollar jinsiy a'zolari, yallig'lanish kasalliklari, vulvovaginit, servitsit, endometrit, salpingooforit, infeksiya, reproduktiv salomatlik, diagnostika, davolash, profilaktika, bepushtlik.

Ayollar jinsiy a'zolari yallig'lanish kasalliklari reproduktiv yoshdagi ayollar orasida keng tarqalgan bo'lib, ginekologik kasalliklar tarkibida muhim o'rin egallaydi. Ushbu kasalliklar vulvit, vulvovaginit, servitsit, endometrit, salpingit va salpingooforit kabi patologiyalarni o'z ichiga oladi. Kasalliklarning rivojlanishida bakteriyalar, viruslar, zamburug'lar hamda jinsiy yo'l bilan yuqadigan infeksiyalar asosiy etiologik omillar hisoblanadi. Bundan tashqari, shaxsiy gigiyena qoidalariga rioya qilmaslik, immunitetning pasayishi, surunkali kasalliklar va invaziv ginekologik muolajalar ham yallig'lanish jarayonlarining rivojlanishiga zamin yaratadi. Yallig'lanish kasalliklarining klinik belgilari kasallik turi va kechish darajasiga qarab farqlanadi.

Ko'pincha bemorlarda qindan patologik ajralmalar kelishi, qichishish, achishish, pastki qorin sohasida og'riq, tana haroratining ko'tarilishi va hayz siklining buzilishi kuzatiladi. Kasallikning surunkali shakllarida simptomlar kamroq namoyon bo'lishiga qaramasdan, reproduktiv tizimda jiddiy morfologik va funksional o'zgarishlar yuzaga kelishi mumkin. Diagnostikada anamnez yig'ish, ginekologik ko'rik, laborator tekshiruvlar, bakteriologik tahlillar, ultratovush tekshiruvi hamda molekulyar-biologik usullardan foydalaniladi. Zamonaviy diagnostika usullari infeksiyon qo'zg'atuvchini aniqlash va maqsadli davolash choralarini tanlash imkonini beradi. Davolash kompleks tarzda olib borilib, antibakterial, antiviral yoki zamburug'larga qarshi preparatlar, yallig'lanishga qarshi vositalar hamda immunitetni mustahkamlovchi dori vositalarini qo'llashni o'z ichiga oladi. Ayollar jinsiy a'zolari yallig'lanish kasalliklarini o'z vaqtida aniqlash va samarali davolash muhim ahamiyatga ega, chunki ushbu patologiyalar bepushtlik, ektopik homiladorlik, surunkali tos og'riqlari va boshqa og'ir asoratlarning rivojlanishiga sabab bo'lishi mumkin. Shu bois profilaktik tadbirlarni kuchaytirish, ayollar orasida tibbiy savodxonlikni oshirish va muntazam ginekologik ko'riklarni tashkil etish reproduktiv salomatlikni saqlashning muhim omillaridan biri hisoblanadi.

Xulosa

Ayollar jinsiy a'zolari yallig'lanish kasalliklari ginekologik amaliyotda keng tarqalgan bo'lib, ayollar reproduktiv salomatligiga sezilarli salbiy ta'sir ko'rsatadi. Ushbu kasalliklarning kelib chiqishida bakterial, virusli va zamburug'li infeksiyalar asosiy etiologik omillar hisoblanadi. Kasallikning o'z vaqtida aniqlanmasligi va yetarli darajada davolanmasligi surunkali yallig'lanish jarayonlari, bachadon naylari o'tkazuvchanligining buzilishi, bepushtlik hamda ektopik homiladorlik kabi og'ir asoratlarga olib kelishi mumkin. Zamonaviy laborator va instrumental diagnostika usullaridan foydalanish yallig'lanish kasalliklarini erta aniqlash va samarali davolash imkonini beradi. Kompleks davolash yondashuvi, jumladan antibakterial terapiya, yallig'lanishga qarshi vositalar va profilaktik choralar kasallikning kechishini yengillashtiradi hamda asoratlarning rivojlanish xavfini kamaytiradi. Shu bois ayollar jinsiy a'zolari yallig'lanish kasalliklarining oldini olish, ularni erta tashxislash va o'z vaqtida davolash reproduktiv salomatlikni saqlashning muhim omillaridan biri hisoblanadi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Савельева Г.М. Гинекология. – Москва: ГЭОТАР-Медиа, 2022.
2. Радзинский В.Е. Гинекология. Национальное руководство. – Москва: ГЭОТАР-Медиа, 2023.

3. Адамьян Л.В. Практическая гинекология. – Москва: МЕДпресс-информ, 2021.
4. Berek J.S. Berek & Novak's Gynecology. 16th Edition. Philadelphia: Wolters Kluwer, 2024.
5. Hoffman B.L., Schorge J.O. Williams Gynecology. 5th Edition. New York: McGraw-Hill Education, 2024.
6. Edmonds D.K. Dewhurst's Textbook of Obstetrics and Gynaecology. 10th Edition. Wiley-Blackwell, 2022.
7. World Health Organization. Guidelines for the Management of Sexually Transmitted Infections. Geneva, 2021.
8. American College of Obstetricians and Gynecologists (ACOG). Pelvic Inflammatory Disease. Practice Bulletin, 2022.
9. Workowski K.A., Bachmann L.H. Sexually Transmitted Infections Treatment Guidelines. MMWR, 2021.
10. Lentz G.M., Lobo R.A. Comprehensive Gynecology. 8th Edition. Elsevier, 2022.